

Memòria i text articulat que es sotmet al tràmit
d'al·legacions dels grups polítics

20/12/2018

**MEMÒRIA DEL PROJECTE NORMATIU
DE MODIFICACIÓ DE L'ORDENANÇA SOBRE PROTECCIÓ, LA TINENÇA I LA
VENDA D'ANIMALS EN EL SENTIT D'INCORPORAR L'ARTICLE 33 bis AMB LA
FINALITAT DE REGULAR EL PARC ZOOLOGIC DE BARCELONA**

PROMOTOR:

Plataforma ZOO XXI

ÒRGAN GESTOR:

Ecologia, Urbanisme i Mobilitat

Gerència Adjunta de Medi Ambient i serveis Urbans

Direcció de Serveis d'Animals

1.- Antecedents.....	2
1.1.- De la Iniciativa Ciutadana Zoo XXI	2
1.2.- Del text articulat de la proposta normativa	4
2.- Objecte, forma i estructura del Projecte normatiu	5
3.- Principals objectius de la proposta de modificació	6
4.- Justificació de la necessitat	8
5.- Marc jurídic aplicable i procediment.....	10
5.1.- El marc normatiu en què s'insereix el projecte normatiu.....	10
5.2.- La competència de l'Ajuntament de Barcelona	10
5.3.- Procediment	11
5.4.- Elaboració i contingut de la Memòria del projecte normatiu	12
6.- Exposició de motius.....	12
7. Anàlisi d'impacte normatiu.....	14
8. Anàlisi d'impacte pressupostari.....	15
9. Impacte econòmic i social.....	16
9.1.- Impacte sobre la competència	16
9.2.- Impacte econòmic i social	17
9.3.- Impacte de benestar animal.....	17
10.- Impacte de gènere.....	17
11.- Participació	20
12. Proposta de redacció de Text Articulat de la modificació de l'ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals	23
13.-ANNEXES.....	30

1.- Antecedents

1.1.- De la Iniciativa Ciutadana Zoo XXI

I.- En data 1 de març de 2017 es va presentar per Registre d'entrada de l'Ajuntament de Barcelona, la Iniciativa Ciutadana Zoo XXI (en endavant, IC 2017) per a la modificació de l'article 32 de l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals (en endavant, OPTVA) aprovada pel Plenari del Consell Municipal en sessió de 25 de juliol de 2014. Mitjançant Decret d'Alcaldia de 9 de març de 2017, es va resoldre delegar en la Regidora de Participació i districtes l'adopció de tots els actes de tràmit que resultin procedents per tramitar la iniciativa ciutadana Zoo XXI.

Aquest expedient va ser tramitat per la Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència amb el número d'expedient 0476/2017 una còpia compulsada del qual consta degudament incorporada a l'expedient número 17SD0332NT de la Gerència d'Ecologia Urbana relatiu a la tramitació i aprovació del projecte normatiu per a la modificació de la OPTVA.

II.- En el moment de la presentació de l'esmentada IC (2017) estaven en vigor les Normes Reguladores de la Participació Ciutadana (NRPC), de 2 de novembre de 2002.

Aquestes normes recollien en el seu article 7 el Dret a la Iniciativa Ciutadana, com un dels 5 drets de la ciutadania pel que fa la Participació Ciutadana. En aquest article es recollien els objectius que podia tenir una IC, així com el nombre mínim de suports necessaris per exercir-la i la possible participació d'entitats. En relació a la seva tramitació remetia al Reglament Orgànic Municipal, aprovat per acord del Consell Plenari en sessió de 16 de febrer de 2001 (en endavant, ROM), en el qual no s'especificava cap criteri ni condició pel que feia la recollida de suports ni a la seva presentació.

III.- Com sigui que des de la Regidoria de Participació i Districtes i l'Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència ja s'estava treballant en la redacció i negociació d'un nou Reglament de Participació Ciutadana de l'Ajuntament de Barcelona, que finalment s'aprovarien el 6 d'octubre de 2017. En aquest nou reglament es va incloure un capítol dedicat a les IC, als seus objectius, criteris, tramitació i efectes.

Per això es va decidir que, tot i que la IC presentada necessàriament s'havia d'acollir a les NRPC en vigor, en tot allò que fos possible s'aplicarien els criteris del nou Reglament.

especialment en els aspectes formals i en els criteris de recollida de les signatures de suport. Així es va acordar amb la Comissió Promotora i des de la direcció de Democràcia Activa i Descentralització es va oferir suport tècnic i seguiment durant tot el procés.

IV.- Per resolució de la Regidora de Participació i Districtes de data 27 de març de 2017 es va acordar, entre d'altres, iniciar la tramitació de la IC Zoo XXI, de conformitat amb els articles 116 i concordants del ROM i les Normes de Participació Ciutadana i lliurar a la Comissió Promotora els plecs segellats per l'Ajuntament per a la recollida de signatures.

Les signatures es van recollir en plecs numerats i especialment impresos a l'efecte per l'Ajuntament; el Secretari Municipal va nomenar persones fedatàries proposades per la pròpia Comissió Promotora, encarregades de vetllar per la certesa de les dades aportades; el Departament de Població va verificar que les persones signants estaven empadronades a Barcelona i eren majors de 16 anys i el Secretari General va certificar el nombre de signatures totals vàlides recollides.

En aquest cas, es pot afirmar que 17.204 persones signants, que reunien tots els requisits, estaven d'acord en impulsar una modificació de l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals que permetés una reconversió del zoo de Barcelona. Cal dir que es van superar de llarg les 14.809 signatures necessàries corresponents a 1% de la població censada a Barcelona major de 16 anys.

La recollida de signatures es va fer en diferents activitats de debat i difusió organitzades per la Comissió Promotora i en taules i carpes especialment habilitades a l'espai públic, amb 200 persones habilitades com a fedatàries. Cal destacar especialment l'esforç organitzatiu i l'entusiasme que van tenir les persones i entitats implicades en la IC i la gran rigorositat amb la que van treballar durant tot el procés.

V.- En data 19 de juliol de 2017 el Secretari General de l'Ajuntament de Barcelona expedeix un certificat a petició de la comissió promotora, en el qual es transcriu en la seva integritat l'informe emès pel Cap de Departament de Població el 13 de juliol de 2017 segons el qual, dels 452 plecs tractats, i havent comprovat l'edat i l'empadronament dels signataris, resulten un total de 17.204 signatures de persones majors de 16 anys i empadronades a Barcelona l'1 de març de 2017.

VI.- En data 19 de juliol de 2017, la representant de la Comissió promotora comunica, mitjançant escrit presentat per registre d'entrada, que dona per acabada la recollida de

signatures, en haver-se superat el nombre mínim exigir, i sol·licita que s'iniciï el procediment administratiu per a la tramitació de la iniciativa ciutadana i la subvenció de les despeses derivades.

VII.- En data 11 d'octubre de 2017, la Secretaria delegada de la Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència va emetre, dins la tramitació de l'expedient número 0476/2017 Informe jurídic en relació amb els tràmits aplicables per a l'admissió a tràmit la iniciativa ciutadana per part de la Comissió del Plenari competent així com, tots els tràmits a realitzar posteriorment fins a l'aprovació definitiva del projecte normatiu de conformitat amb els articles 111 i següents del ROM i 11.1e) de la Carta Municipal de Barcelona, aprovada per la Llei 22/1998, de 30 de desembre (en endavant, CMB)

Tanmateix, en data 11 d'octubre de 2017 es va emetre informe per la Directora del Serveis de Drets dels Animals de la Gerència de Media Ambient i Serveis Urbans en sentit favorable a l'admissió a tràmit de la Iniciativa Ciutadana.

VIII.- La Comissió d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat (en endavant, CEUM) en sessió del dia 23 d'octubre de 2017 adoptà l'acord d'ADMETRE a tràmit, de conformitat amb l'article 116.3 del Reglament Orgànic Municipal, la iniciativa ciutadana per modificar l'article 32 de l'OPTVA impulsada per la Plataforma ZOO XXI.

1.2.- Del text articulat de la proposta normativa

I.- Com a consideració prèvia cal dir que amb posterioritat a la recollida de signatures i a l'admissió de la proposta, la comissió promotora de la Iniciativa Ciutadana va elaborar el text articulat sobre la base i fonamentació de la memòria i proposta de modificació que la va motivar. No obstant això, aquest text articulat no va ser objecte de tramitació. La presentada actualment i que és objecte de la present Memòria s'ajusta, pel que fa al seu contingut i en termes generals, a la proposta presentada amb anterioritat.

II.- En aquest sentit cal dir que en data 26 de setembre de 2018 va tenir entrada en el Districte de Ciutat Vella (registre d'entrada número 1-2010-0559837-1) el text articulat de la proposta normativa de modificació de l'Ordenança sobre protecció, la tinença i la venda d'animals impulsada per la Iniciativa Ciutadana ZOO XXI als efectes de la seva tramitació. També va tenir entrada en l'Àrea de Drets de la Ciutadania, participació i transparència de la Gerència de Recursos.

III.- Mitjançant ofici de data 5 d'octubre de 2018 es va notificar al promotor de la Iniciativa Ciutadana l'inici de l'expedient i prosseguir amb la tramitació establerta a l'article 115.1 del ROM relatiu a tramitació de les proposicions normatives on s'estableix que caldrà que, un cop presentada una proposició normativa acompanyada de l'exposició de motius i dels antecedents corresponents, es sotmeti per un termini de 30 dies, a informe jurídic i tècnic o econòmic quan s'escaigui.

En aquest sentit i, pel que fa al tràmit dels informes, la Promotora va indicar quins son els informes que al seu entendre havien d'incorporar-se a l'expedient així com, un seguit de preguntes adreçades a cadascuna de les Direccions. Aquestes preguntes de moment només han estat respostes per part de la Direcció de Serveis de Drets dels Animals i per la Direcció del Parc Zoològic de Barcelona i consten degudament incorporades al present document. (**Annex IX.I i Annex IX.II**). Aquesta petició va ser validada pel Comissionat d'Ecologia i per la Direcció de Serveis dels Animals en tant que òrgan gestor i, en aquest sentit es van sol·licitar els informes i trametre les preguntes plantejades a les Direccions que tot seguit es relacionen, que han estat emesos i consten degudament incorporats als annexes de la present Memòria. Són els següents:

- Departament de Transversalitat de Gènere (Gerència de Recursos) (**Annex I**)
- Direcció de l'Àrea de Règim Jurídic (Gerència de Recursos) (**Annex II**)
- Direcció de Democràcia Activa i Descentralització (**Annex III**)
- Direcció de Serveis de drets dels Animals (Gerència de Medi Ambient i Serveis Urbans) (**Annex IV**)
- Gerència de Recursos Humans i Organització (**Annex V**)
- Direcció de Serveis d'Empresa, Consorcis i Fundacions (**Annex VI**)
- Barcelona Serveis Municipals, SA (ha estat emès per la Direcció del Parc Zoològic de Barcelona) (**Annex VII**)
- Direcció del Parc Zoològic de Barcelona (**Annex VIII**)

2.- Objecte, forma i estructura del Projecte normatiu

L'Ordenança de protecció, tinença i venda d'animals (OPTVA) aprovada pel Plenari del Consell Municipal en sessió de 25 de juliol de 2014 recull en el Títol II el Règim jurídic de la tinença d'animals (articles 10 i següents).

La proposta normativa és una disposició modificativa perquè el seu objectiu principal és la modificació d'una altra norma municipal vigent (en el cas que ara ens ocupa, la OPTVA) i, per tant, ha de complir amb l'establert a les Directrius per a l'elaboració de les normes

municipals, que comprenen directrius de tècnica normativa i les directrius de tramitació de l'expedient per a l'aprovació de les ordenances, els reglaments i els decrets" (aprovades per acord de la Comissió de Govern en sessió de data 15 d'abril de 2015 i publicades al BOP de 14/05/2015) (en endavant, *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals*) que en les seves directrius 74 a 89 tracta aquest tipus de disposicions.

La modificació d'aquesta Ordenança, impulsada per la Iniciativa Ciutadana Zoo XXI per a establir un nou model de gestió del parc zoològic de Barcelona, que va ser admesa a tràmit per acord de la CEUM adoptat en sessió de 23 d'octubre de 2017, comporta la introducció d'un nou Capítol IV al Títol II destinat a establir la regulació del Parc Zoològic de Barcelona.

En efecte, està composta per una exposició de motius, quatre articles aglutinats sota un nou Capítol IV, titulat Parc zoològic de Barcelona, en concret, Objectius i mitjans, Incorporació d'animals i prohibició de l'eutanàsia de gestió; i Requisits dels recintes i instal·lacions, i finalment, quatre disposicions addicionals, com són l'Atorgament de beques i ajuts, Xarxa internacional d'associacions de zoos i aquaris, Xarxa de voluntariat, i Directrius per la paralització de cries en captivitat, dues transitòries, Operativitat com a centre de rescat, recuperació i reubicació, i Remunicipalització del parc zoològic de Barcelona i una disposició final per regular l'entrada en vigor.

3.- Principals objectius de la proposta de modificació

Zoo XXI és un projecte que pretén adaptar el parc Zoològic de Barcelona a l'ètica i al coneixement del segle XXI, representant les noves sensibilitats de la ciutadania en la visió de defensa dels animals com a éssers mereixedors de respecte, dotats de sensibilitat física i psíquica, capacitat cognitiva i una profunda vida emocional.

Zoo XXI planteja un model de parc zoològic que respongui, cada cop més, a les necessitats dels animals i, en conseqüència, sigui més científic, més educatiu i més ètic, i fomenti els valors de la cultura de pau. Un zoo que garanteixi els seu futur econòmic i faci de la transparència una de les seves condicions. Un zoo més autòcton, que protegeixi els ecosistemes i defensi les espècies que hi habiten.

L'objectiu principal del nou model de parc zoològic de Barcelona és el de convertir-lo en una institució científica i acadèmica multidisciplinar, amb la finalitat de protegir i defensar els animals individuals i de preservar les espècies, la biodiversitat i els ecosistemes, en un context de canvi climàtic i augment de la pressió humana sobre l'entorn natural. Per a tal fi, resulta imprescindible l'establiment d'aliances amb totes les institucions i col·lectius

implicats: governamentals, administratives, acadèmiques i la societat civil. Aquest model de protecció i defensa es proposa sota la perspectiva de la conservació compassiva, corrent acadèmica internacional i transdisciplinar, que adopta els següents principis bàsics: primer, no fer mal; els individus importen; valorar tota vida silvestre; coexistència pacífica amb la vida silvestre.

L'objectiu d'aquesta modificació és la introducció dins del Capítol IV relatiu al Parc zoològic de Barcelona d'un article 33 bis que té per finalitat definir el nou model de parc zoològic de Barcelona i convertir-lo en una institució científica i acadèmica multidisciplinar, amb la l'objectiu de protegir i defensar els animals individuals i de preservar les espècies, la biodiversitat i els ecosistemes, en un context de canvi climàtic i augment de la pressió humana sobre l'entorn natural. Per a tal fi, resulta imprescindible l'establiment d'aliances amb totes les institucions i col·lectius implicats: governamentals, administratives, acadèmiques i la societat civil. Aquest model de protecció i defensa es proposa sota la perspectiva de la conservació compassiva, corrent acadèmica internacional i transdisciplinar, que adopta els següents principis bàsics: primer, no fer mal; els individus importen; valorar tota vida silvestre; coexistència pacífica amb la vida silvestre.

En aquest sentit, el parc zoològic de Barcelona es redefineix mitjançant un nou model, els objectius del qual són els següents:

- a) Actuar com a centre de rescat, recuperació i reubicació, o d'acollida si la reubicació no és possible, d'animals pertanyents a la fauna silvestre maltractats, ferits, decomissats o trobats.
- b) Protegir la biodiversitat mitjançant l'establiment de programes de conservació compassiva i d'investigació in situ (hàbitats originaris), desenvolupant una ètica aplicada de la conservació per a la protecció efectiva dels hàbitats naturals, de les espècies i dels animals que hi viuen.
- c) Establir un model educatiu que presenti, mitjançant el desenvolupament de l'empatia cap els animals a través de la biofília, els següents eixos: la consideració i el respecte dels animals com a individus, el coneixement de les espècies, el desenvolupament de la consciència ambiental per a la protecció de la biodiversitat i l'elaboració de programes afavoridors de conductes pro socials i de cultura de pau.
- d) Actuar com a pol acadèmic per al desenvolupament de la investigació en els àmbits científic, tecnològic, medi ambiental i ètic, amb l'establiment de col·laboracions

multidisciplinàries, nacionals i internacionals amb entorns universitaris, entitats governamentals i societat civil, sota criteris de conservació compassiva, on la tecnologia esdevé eina primordial en els programes de conservació, d'investigació i d'educació.

4.- Justificació de la necessitat

La Plataforma ZOOXXI va impulsar la Iniciativa Ciutadana de modificació de l'ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals, una proposta tècnica i política per a la reconversió del Parc Zoològic de Barcelona. Tal i com s'ha posat de manifest, aquesta iniciativa ciutadana va ser admesa a tràmit, de conformitat amb l'article 116.3 del ROM, per acord de la CEUM adoptat en sessió del dia 23 d'octubre de 2017.

Històricament, els zoos han estat espais on els contravalors colonialistes s'han mostrat a través de l'exhibició d'animals de territoris llunyans. Fins i tot van existir els zoos humans d'ètnies diverses, realitzant-se l'última exhibició a Europa a mitjats del segle XX. És més, als anys 60 el zoo de Barcelona va ser un actor principal d'exportació d'animals des de el centre d'Ikundu, a Guinea Equatorial. A pesar d'un discurs que intenta adaptar-se als temps, els zoos d'avui encara mantenen aquesta visió colonial sobre la natura, amb la mercantilització de la vida de milions d'animals que neixen, es reproduïxen, s'intercanvien i moren captius a zoos d'arreu del món. Per tant, el primer pas per al canvi de model comporta el reconeixement explícit de que els zoos són un error històric, els animals les seves víctimes i que cal una reparació.

Les necessitats de protecció actuals de les espècies silvestres, i de la biodiversitat en el seu conjunt, no passen per la conservació tradicional realitzada als zoos durant les darreres dècades, doncs s'ha mostrat poc útil en els seus objectius i contrària a la ciència actual en les seves pràctiques. És prioritari que els programes de conservació compassiva i la investigació es realitzin in situ, als hàbitats naturals, mitjançant l'establiment d'estratègies ambientals, polítiques i socials per tal de garantir la supervivència de les espècies, la protecció dels animals individuals i la coexistència pacífica amb els humans. Amb aquest objectiu, la reproducció d'animals al parc zoològic hauria de restar prohibida, a excepció d'aquelles espècies en perill d'extinció que disposin d'un programa de conservació in situ o de conservació ex situ amb reintroducció dels individus d'efectivitat demostrable i quantificable.

Les noves tecnologies esdevenen una eina fonamental en el nou model, doncs són les encarregades de mostrar als usuaris del zoo, a través d'experiències multimèdia interactives, empàtiques i vivencials, la realitat que esdevé a les poblacions animals als seus hàbitats, quins problemes els afecten i com es desenvolupa el programa de

conservació realitzat pel parc zoològic. D'aquesta manera es propicia l'adquisició de nous hàbits per part de la ciutadania, respectuosos i compromesos amb la protecció de la biodiversitat. A més, aquesta nova eina esdevé també instrument científic, permetent adquirir i compartir informació, treballs i investigacions dels programes de conservació.

El model educatiu del parc zoològic presenta, mitjançant el desenvolupament de l'empatia cap als animals a través de la biofília (vinde emocional innat en els humans cap a la resta d'éssers vius), els següents objectius principals: la consideració i el respecte dels animals com a individus, el coneixement de les espècies i el desenvolupament de la consciència ambiental per a la protecció de la biodiversitat. Experiències educatives en l'àmbit escolar basades en l'empatia cap als animals han demostrat, a més, ser afavoridores de conductes prosocials i de cultura de pau.

Que el parc zoològic actuï com a centre de Rescat, Recuperació i Reubicació (3R), o acollida si no es pot reubicar, d'animals de la fauna silvestre provinents de situació de maltractament, decomís o ferits.

Aquest nou model reconeix explícitament que el patiment dels animals és inherent a la seva captivitat, ja que equival a la impossibilitat de desenvolupar conductes naturals. En conseqüència, tots aquells individus que compleixin amb els requisits necessaris, establerts a través de protocols científics, veterinaris, polítics i econòmics estrictes i solvents, seran traslladats a altres espais com hàbitats originaris, santuaris, refugis, reserves o equivalents on es trobin en condicions similars a les del seu entorn natural i els assegurin una qualitat de vida superior. Tanmateix, cal garantir les màximes condicions de benestar a aquells animals que no puguin ser traslladats, amb una millora progressiva de les instal·lacions i recintes.

La potenciació d'una xarxa internacional amb aquest model de reconversió, on cada zoo de la xarxa realitzi programes de conservació compassiva en un entorn natural, ha de permetre l'intercanvi dels continguts multimèdia i del coneixement científic generat a cada programa de conservació. D'aquesta manera s'estimula l'augment del nombre d'hàbitats naturals protegits, dels continguts als que poden accedir els i les visitants del zoo i del coneixement científic per a la conservació de la biodiversitat, revertint en l'educació ciutadana i en la protecció dels animals i dels hàbitats.

Aquest nou model és un pas més que realitza Barcelona, ciutat exemplar per la seva evolució constant en la defensa dels drets dels animals i en la protecció de la biodiversitat, tal i com reflecteixen les seves ordenances i declaracions institucionals al respecte.

5.- Marc jurídic aplicable i procediment

L'apartat 139 de les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals, que comprenen directrius de tècnica normativa i les directrius de tramitació de l'expedient per a l'aprovació de les ordenances, els reglaments i els decrets (aprovades per acord de la Comissió de Govern en sessió de data 15 d'abril de 2015 i publicades al BOP de 14/05/2015) (en endavant, *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals*) estableix quin és el contingut que ha de tenir la Memòria.

5.1.- El marc normatiu en què s'insereix el projecte normatiu

El marc normatiu en què s'insereix el projecte normatiu presentat és el següent:

- Conveni sobre el comerç internacional d'espècies amenaçades de fauna i flora silvestres, fet a Washington el 3 de març de 1973.
- Conveni sobre la diversitat biològica, de la Conferència de les Nacions Unides per al Medi Ambient i el Desenvolupament, fet a Rio de Janeiro el 5 de juny de 1992
- Constitució Espanyola (article 45)
- Llei 42/2007, de 13 de desembre, del Patrimoni Natural i de la Biodiversitat
- Llei 5/2006, del 10 de maig, del llibre cinquè del Codi civil de Catalunya (articles 511-1.3).
- Decret Legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals
- Ordenança municipal sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals de Barcelona
- Llei 31/2003, de 27 d'octubre, de conservació de la fauna silvestre en els Parcs Zoològics.

5.2.- La competència de l'Ajuntament de Barcelona

D'acord amb l'article 102 de la CMB, l'Ajuntament de Barcelona, dins l'àmbit de les seves competències i amb un compromís de ciutat sostenible, ha de formular i mantenir polítiques dirigides a la preservació, la restauració i la millora del medi ambient urbà i natural, i en particular, entre d'altres a assegurar-la defensa i la protecció dels animals.

En aquest context normatiu, i en el marc de les diferents declaracions institucionals de l'Ajuntament per a fomentar una millor comprensió i convivència entre els humans i les espècies animals, el Plenari del Consell Municipal va aprovar l'OPTVA. Per tant, cal

entendre que l'Ajuntament de Barcelona està facultat per aprovar la proposta normativa de modificació de l'Ordenança municipal esmentada.

5.3.- Procediment

Aquesta memòria s'elabora, en compliment dels principis recollits a l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques (LPACAP), i de conformitat amb el que disposa l'article 64 de la Llei 26/2010, del 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Tanmateix incorporant els tràmits previstos per als projectes normatius en les Directrius aprovades per la Comissió de Govern en sessió celebrada el dia 15 d'abril de 2015, en conseqüència conté els informes d'impacte normatiu, pressupostari, econòmic i social i de gènere i de benestar animal.

D'altra banda, per a l'aprovació de l'avantprojecte normatiu s'ha procedit a donar compliment dels articles 108 i següents del ROM sotmetent l'avantprojecte als tràmits que s'expliquen a continuació:

Així mateix, la iniciativa s'ha d'ajustar a l'article 27.2 de la CMB, el projecte normatiu ha d'anar acompanyat dels documents esmentats a l'article 110 del ROM (Exposició de motius, antecedents necessaris, i informes tècnics i econòmics).

Si la proposició incorpora el text articulat de la disposició s'ha de seguir la tramitació de les proposicions normatives en els temes establerts en l'article 115.1 ROM conforme al qual es regiran per les normes establertes en el mateix Reglament respecte dels projectes normatius amb les especialitats següents:

- 1) Presentada una proposició normativa acompanyada de l'exposició de motius i dels antecedents corresponent, se sotmetrà, per un termini de 30 dies, a informe jurídic i, quan s'escaigui, a informe tècnic i econòmic. Emesos aquest informes, se seguirà el procediment previst per als projectes normatius.
- 2) La remissió de la tramitació dels projectes normatius implica la tramesa de la documentació i els informes referits en l'apartat anterior als Grups municipals per a la presentació d'esmenes durant un període mínim de 15 dies, llevat que tots ells estiguin d'acord respecte la normativa. En aquest supòsit, es prescindirà del tràmit i s'eleva directament a la Comissió del Consell Municipal competent per a l'aprovació inicial (article 111 ROM).

3) A partir d'aquí, els grups municipals poden presentar-hi esmenes (article 111.3 ROM) i el projecte, si s'escau, ha de ser aprovat inicialment per la Comissió del Consell Municipal competent (article 111.4 ROM).

4) Si la Comissió competent decideix aprovar inicialment la proposició, s'obrirà un període d'informació pública mitjançant la inserció del corresponent anunci en el BOPB i a la web municipal durant un mínim de 30 dies hàbils per a la presentació d'al·legacions, suggeriments i – novament- d'esmenes. Aquest tràmit es desenvolupa en l'apartat 11 de la CMB relatiu a la Participació.

5) Previ dictamen per la Comissió competent, l'acord sobre l'aprovació definitiva correspondrà en tot cas, al Plenari del Consell Municipal (articles 112 i 113 ROM, 11.1.e) CMB)

6) L'aprovació definitiva es notificarà a la Comissió promotora i es comunicarà a les Administracions estatal i autonòmica, amb tramesa del text íntegre de la disposició aprovada als BOPB a efectes de la seva entrada en vigor.

7) Cal afegir, finalment, que en compliment d'allò establert a l'article 63 de la Llei 19/2014, d'Accés a la Informació pública i Bon Govern de Catalunya, l'Ajuntament té l'obligació d'elaborar el text consolidat de l'Ordenança de protecció, tinença i venda d'animals.

5.4.- Elaboració i contingut de la Memòria del projecte normatiu

La proposta normativa és una disposició modificativa perquè el seu objectiu principal és la modificació d'una altra norma municipal vigent (en el cas que ara ens ocupa, la OPTVA) i, per tant, ha de complir amb l'establert a les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals* que en les seves directrius 74 a 89 tracta aquest tipus de disposicions.

6.- Exposició de motius

La Plataforma ZOOXXI va impulsar la Iniciativa Ciutadana de modificació de l'ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals, una proposta tècnica i política per a la reconversió del Parc Zoològic de Barcelona.

La nova ciència: els animals són éssers sensibles i *sintientes*. Gran part de la comunitat científica recolza l'existència d'emocions, frustració, empatia, desig i alegria. La investigació científica dona suport a la idea que els animals tenen vides emocionals riques i profundes. En la declaració de Cambridge de 7 de juliol de 2012 es reconeix la consciència en mamífers i aus principalment i per tant, que els humans no són els únics

que posseeixen els substrats neurològics que generen la consciència. Encara que segueix existint una certa controvèrsia, es considera que tots els vertebrats que tenen un sistema nerviós central prou desenvolupat com per experimentar dolor i patiment. Recentment s'estan aportant proves que espècies d'invertebrats amb sistemes nerviosos complexos també experimenten dolor i mostren capacitats cognitives complexes.

Conservació, reintroducció i hàbitats. La conservació té per objectiu la preservació de les espècies per tal de mantenir la diversitat i evitar la seva extinció. El zoològics actuals es troben dins d'un model de conservació tradicional, dins del qual es permet el patiment o mort d'individus d'una determinada espècie per mantenir diversitat genètica de la població captiva. Nous enfocaments volen superar aquesta òptica de conservació tradicional estant rebent un gran impuls a través d'un moviment acadèmic i científic denominat "conservació compassiva". Aquesta disciplina posiciona a l'animal físic al centre per evitar el seu patiment i busca apropar posicions entre la protecció individual dels animals i la preservació de la biodiversitat i els ecosistemes. L'objectiu és eliminar polítiques de conservació que provoquin patiment als animals; la practica més urgent a revisar pel que fa als parcs zoològics és el manteniment i la cria en captivitat d'animals salvatges. És necessària una nova visió multidisciplinària i més amplia dels plans de protecció i conservació de la biodiversitat, que incloguin els enfocaments de la conservació compassiva pel que fa al tracte que es dispensa als animals que es troben en risc de desaparició a la natura. La conservació tradicional basada en la cria en captivitat i amb una participació simbòlica en programes de reintroducció s'ha demostrat insuficient per conservar i protegir espècies i hàbitats. Criar animals per conservar-los però sense reintroduir-los només té sentit en una visió mercantilitzada dels animals. En el nou model proposat, amb un enfocament científic i acadèmic interdisciplinari, la protecció dels hàbitats a llarg termini és la base sobre la qual es realitza la conservació compassiva dels animals, impulsant i promovent projectes de conservació in situ.

Captivitat i patiment. La captivitat no és una situació normal ni innòcua pels animals, parlem de patiment cada vegada que els animals han de realitzar esforços adaptatius a la vida en captivitat i no aconsegueixen superar aquesta adaptació en la gran majoria del casos. Existeixen diferències entre espècies en la capacitat d'adaptació a la captivitat i varien funció del grup taxonòmic i de determinades característiques, com per exemple la distància recorreguda diàriament pels carnívors. La captivitat pot provocar malalties específiques, així com l'exposició continuada a diversos factors d'estrès. El primer pas és el reconeixement explícit del patiment inherent a la captivitat si l'animal no té capacitat de

preveure i controlar els factors d'estrès. Les situacions estressants sobrepassen la capacitat d'adaptació de l'individu i té entre altres conseqüències nocives el patiment.

Educació: Els i les experts en l'àmbit de prevenció de la violència asseguren que una educació basada en l'empatia, també cap als animals, pot reduir la violència interpersonal i el *bullying* escolar, fomentant la cultura de la pau. L'educació prepara per a la vida i fa que s'aconsegueixi un desenvolupament humà que permet la convivència i el benestar. Els models educatius han d'incorporar, objectius per a la construcció de maneres de relacionar-se que parteixin del reconeixement de l'altre i que aquest "altre" sigui natura, animals o persones. Una eina per al desenvolupament d'habilitats socials la trobem en els programes educatius que fomenten la biofília, que és el vincle emocional innat en els humans cap a la resta d'essers vius, aquest vincle potencia l'empatia. D'altra banda, programes desenvolupats en el context d'aules escolars, en relació a la convivència i el respecte cap als animals han disminuït l'agressivitat física i verbal, han ajudat a la millora del clima de l'aula, a la millora de les relacions interpersonals, augmenten la capacitat empàtica i l'estabilitat emocional. El zoo necessita enfocar el programa educatiu i la comunicació en fomentar l'empatia cap als animals.

Tecnologia, model econòmic i conservació: la implementació d'una tecnologia experimental al zoo sempre es troba associada a un procés de conservació de la natura. Es proposa la investigació i la conservació in situ, lligada a la protecció de l'hàbitat. Es prioritzen les accions de conservació de l'hàbitat per a la reproducció natural de l'espècie. Es proposa la conservació in situ que propicia estudiar la realitat que esdevé a les poblacions d'animals i, per tant, ajuda a establir estratègies ambientals que garanteixen la supervivència de les espècies. Normalment la desaparició de l'espècie està relacionada amb problemes de context i no de mateix animal o mateixa espècie. Avui en dia les tecnologies estan molt desenvolupades, fins al punt que les tecnologies virtuals i de realitat augmentada ens podrien permetre "introduir-nos" en un grup d'elefants com si realment estiguéssim allà però, el més important, veient als animals comportant-se de forma natural i sense ocasionar-los patiment.

7. Anàlisi d'impacte normatiu

De conformitat amb la Directriu 140, lletra c) de les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals* el projecte normatiu ha d'incloure un anàlisi d'impacte normatiu, en què s'avalua el contingut jurídic del projecte normatiu, la incidència de les mesures proposades per la disposició en termes d'opcions de regulació, de simplificació administrativa i de reducció de càrregues administratives per las ciutadans i les

empreses, incloent-hi les disposicions afectades pel mateix, fins i tot les fiscals, i els llistats detallades de les normes municipals que han de quedar vigents o derogades com a conseqüència del 'entrada en vigor de la norma.

Cal indicar que la proposta normativa afecta exclusivament l'OPTVA, que és norma que pretén modificar i no comportarà la derogació de cap altre normativa vigent. En aquests termes s'afirma en l'informe de l'Àrea de Règim Jurídic de l'Ajuntament de Barcelona de data 10 d'octubre de 2018 i que consta incorporat a **l'Annex II.**

8. Anàlisi d'impacte pressupostari

De conformitat amb l'apartat 140, lletra a) de les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals* el projecte normatiu ha d'incloure un anàlisi d'impacte pressupostari fiscal, en què s'avalua la repercussió de la disposició en els recursos personals i materials i en els pressupostos municipals, i també les fonts i els procediments de finançament incloent-hi les repercussions fiscals si s'escau.

L'impacte en els recursos personals de la implementació de la incorporació d'un article 33 bis ve analitzat en l'informe emès per la Gerència de Recursos Humans i Organització emès en data 13 de desembre de 2018 i que consta incorporat a la present memòria com **Annex V**.

En aquest sentit, s'estableix que la implementació de l'article 33 bis (Objectius i mitjans) de la Proposta Normativa de modificació de l'Ordenança podria tenir les afectacions, des del punt de vista dels recursos personals de l'Ajuntament següents:

1.- Podria afectar l'article 2.b) apartat II dels Estatuts de Barcelona de Serveis Municipals, SA (en endavant, BSM), pel qual BSM té com a objecte social, entre d'altres funcions, la gestió, manteniment, administració i explotació del zoològic de la ciutat de Barcelona, la conservació i millora de la col·lecció zoològica en tots els seus aspectes i el foment de la recerca i ensenyament en la matèria, atès que en modifica els objectius i els mitjans, i en definitiva el model de gestió del Zoo, sense que aquest article de la Proposta Normativa faci cap referència directa al personal que presta els seus serveis al Zoo.

2.- Podria afectar el vigent article 32.3 de l'Ordenança sobre la protecció, tinença i venda d'animals vigent en vigor, en relació als establiments zoològics de fauna salvatge, sense que la proposta afecti directament al règim de personal que presta els seus serveis al Zoo.

3.- La resta d'articulat de la proposta normativa, desenvolupa aspectes que no semblen afectar, a priori, i com a mínim de manera directa, al règim de personal que presta els seus serveis al Zoo.

4.- La disposició transitòria 2a, de la proposta normativa, per la qual es proposa que l'Ajuntament de Barcelona recuperi la direcció i la gestió pública del parc zoològic de Barcelona no té efectes pràctics. L'article 2.b) apartat II dels Estatuts de BSM disposa, com hem indicat anteriorment, que la gestió, el manteniment, l'administració i l'explotació del zoològic de la ciutat de Barcelona, la conservació i millora de la col·lecció zoològica en tots els seus aspectes i el foment de la recerca i ensenyament en la matèria, i en els articles 1 i 5 dels mateixos Estatuts es disposa que la societat "Barcelona de Serveis Municipals, S.A." té la naturalesa de Societat Mercantil amb capital íntegrament de Ajuntament de Barcelona.

Per tant, a través de la disposició transitòria 2a de la proposta normativa no es pot sol·licitar la remunicipalització del parc zoològic de Barcelona, ja que la prestació del servei no ha sortit de l'àmbit de gestió, direcció i explotació de l'Ajuntament de Barcelona, essent aquest servei prestat per una societat mercantil, BSM, que està participada al 100% per l'Ajuntament.

Tanmateix, de conformitat amb el referit informe es conclou que no existeixen, suficients elements de coneixement i judici en la proposta per a valorar l'impacte normatiu que la seva aprovació pot tenir en relació al règim de personal que presta els seus serveis al Zoo de Barcelona.

9. Impacte econòmic i social

De conformitat amb l'apartat 140, lletra b) de les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals* el projecte normatiu ha d'incloure un anàlisi d'impacte econòmic i social, en què s'avaluen els costos i els beneficis que implica el projecte de disposició per les seues destinataris i per a la realitat social i econòmica. Incloent-hi l'efecte sobre la competència, així com la detecció i mesurament de les càrregues administratives.

9.1.- Impacte sobre la competència

L'impacte en la forma de gestió que resultaria de la implementació de la incorporació d'un article 33 bis ve analitzat en l'informe emès per la Direcció de Serveis d'Empreses, Consorcis i Fundacions de la Gerència de Presidència i Economia emes en data 17 de desembre de 2018 i que consta incorporat a la present memòria com **Annex VI**.

En aquest sentit, l'informe analitza la forma de gestió del Zoo establerta en el Text articulat del projecte normatiu i en el que es conclou que independentment de la forma de gestió, el zoo és un servei públic municipal, exercit a l'empara de les competències de cultura, educació i ocupació del lleure, d'acord amb el Decret legislatiu, 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya i amb la Llei 7/1985, de 2 d'abril, Reguladora de les bases de règim local, que pot ser gestionat de forma directa o indirecta, en l'exercici de la potestat organitzativa de l'Ajuntament de Barcelona.

9.2.- Impacte econòmic i social

L'impacte econòmic i social que resultaria de la implementació de la incorporació d'un article 33 bis ve analitzat en l'informe emès per la Direcció del Parc Zoològic de emès en data 19 de desembre de 2018 que consta incorporat a la present memòria com **Annex VII**.

9.3.- Impacte de benestar animal

De conformitat amb l'apartat 140, lletra e) de les Directrius per a l'elaboració de les normes municipals el projecte normatiu pot incloure un anàlisi d'altres impactes, com ara els establerts en legislacions sectorials. En aquest sentit, ates l'objecte del present projecte normatiu, podríem entendre que com afectaria la implementació de la incorporació d'un article 33 bis a l'OPTVA des del punt de vista de benestar animal. En aquest sentit, ens remetem a l'informe emès per la Directora de Serveis de Drets dels Animals de data 12 de desembre de 2018 que consta incorporat a la present memòria com **Annex IV** i a l'informe emès per la Direcció del Parc Zoològic de Barcelona de data 19 de desembre de 2018 que consta incorporat a **com Annex VIII**.

10.- Impacte de gènere

De conformitat amb l'apartat 140, lletra d) de les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals* tot projecte normatiu s'ha d'acompanyar amb una memòria d'avaluació de l'impacte normatiu, o d'antecedents. Aquest impacte ha d'integrar una anàlisi d'impacte de gènere, en la qual s'avaluen els resultats que es puguin derivar de l'aprovació del projecte des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes.

En l'actualitat, els Informes d'Impacte de Gènere (IIG d'ara endavant) del Departament de Transversalitat de Gènere analitzen les necessitats pràctiques d'ambdós sexes, les

obligacions relacionades amb la vida quotidiana, les diferents situacions de partida i els potencials efectes diferencials que es poden derivar de l'aplicació de les propostes polítiques (Institut Català de les Dones, 2015). Així, és un document que acompanya els projectes normatius i de polítiques públiques, i en el qual es fa una avaluació prospectiva (és a dir, prèvia i estimada) del seu impacte en funció del gènere, amb objecte d'identificar i prevenir la producció, manteniment o increment de les desigualtats de gènere, tot realitzant propostes de modificació del projecte.

Tal i com estableix l'article 15 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, els poders públics han d'incorporar la igualtat de dones i homes com a principi d'actuació transversal, i integrar-la de manera activa en l'adopció i execució de les disposicions normatives, en la definició i la planificació pressupostària de les polítiques públiques en tots els àmbits i en el desenvolupament del conjunt de totes les activitats.

L'aplicació d'aquest mandat queda recollit en l'àmbit local en les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals*. En concret, l'article 140 estableix que tot projecte normatiu s'ha d'acompanyar amb una memòria d'avaluació de l'impacte normatiu, o d'antecedents. Aquesta memòria ha d'integrar una anàlisi d'impacte de gènere, en la qual s'avaluen els resultats que es puguin derivar de l'aprovació del projecte des de la perspectiva de l'eliminació de desigualtats i de la seva contribució a la consecució dels objectius d'igualtat d'oportunitats i de tracte entre dones i homes (d).

L'Ajuntament de Barcelona ha elaborat una metodologia pròpia que permet realitzar una anàlisi sistemàtica de la normativa municipal des del punt de vista de l'impacte de gènere. Aquesta metodologia segueix les directrius de la Generalitat de Catalunya (Institut Català de les Dones), així com d'organismes internacionals (Comissió Europea) i es basa en l'anàlisi de:

- El resultat o efecte que té la normativa sobre dones i homes;
- Les possibilitats que la normativa ofereix com a eina per a acabar amb les desigualtats de gènere, o bé el risc que contribueixi a perpetuar-les i/o a aprofundir-les.

En aquest sentit, la pròpia metodologia de l'Ajuntament estableix una sèrie de criteris que permeten identificar la normativa exempta de l'elaboració d'un IIG. Son els següents:

1. Projectes de normativa que no tinguin rellevància des del punt de vista del gènere en funció de la incidència que puguin tenir en la situació de dones i homes, és a dir, de la seva capacitat per a reduir les desigualtats de gènere. En aquest sentit, l'exempció requereix que la norma tingui una incidència nul·la sobre l'accés als recursos econòmics i socials de dones i homes, la seva participació en els àmbits de presa de decisions o sobre les normes socials i valors que influeixen en l'origen i manteniment de les desigualtats de gènere. En tot cas, es considera que una norma no té rellevància des del punt de vista del gènere quan no afecta als drets i interessos legítims de la ciutadania.

3. Projectes de normativa que tinguin com a objecte la fusió de normes ja vigents sempre que aquesta fusió no impliqui una innovació normativa.

4. Aquells que tinguin com a objecte modificar altres normes ja vigents excepte si aquesta modificació resulta substancial pel que respecta a la situació de dones i homes.

5. Actes administratius.

Identificació de la norma:

Nom: Text articulat de la Iniciativa Ciutadana ZOOXXI per modificar l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals

Categoria: Ordenança.

Òrgan responsable: Àrea de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència.

Finalitats: El text articula s'orienta a la modificació de l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals per tal d'establir un nou model de gestió del parc zoològic i, en aquest sentit canviar-ne la missió, les funcions i les activitats.

Població destinatària: No té una població destinatària concreta.

Valoració:

És precisament en aplicació d'aquests criteris que es comprova que el Text articulat de la Iniciativa Ciutadana ZOOXXI per modificar l'Ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals no és rellevant des del punt de vista del gènere i, per tant, està exempt de l'elaboració d'un IIG. En aquests termes s'afirma en l'informe del Departament de

Transversalitat de Gènere de data 3 de desembre de 2018 i que consta incorporat a **l'Annex I**

11.- Participació

L'Article 1 del Reglament de Participació Ciutadana, vigent a la ciutat de Barcelona, aprovat per acord del Plenari del Consell Municipal (en endavant, RPC) en sessió de 6 d'octubre de 2017 desenvolupa les previsions de la Carta municipal de Barcelona respecte a la participació ciutadana, i regula els canals de relació entre la ciutadania i l'Ajuntament de Barcelona, amb la intenció de facilitar i promoure aquesta participació en els processos de presa de decisions polítiques i en la gestió dels serveis i els assumptes d'interès municipal.

Aquest reglament estableix en el seu article 37 on s'han d'impulsar de manera preceptiva processos participatius. Aquests supòsits són, amb ocasió de l'aprovació de plans d'actuació municipals i plans d'inversions municipals, plans sectorials o territorials que tinguin una afectació especial, perquè signifiquen més de 100 milions d'euros d'inversió, instruments de planejament general, llevat que el seu àmbit territorial faci referència a una única parcel·la o a un àmbit inferior a 10.000m², i també dels plans d'usos d'àmbit de districte o de ciutat o dels plans especials dels quals sigui l'ordenació d'infraestructures que no derivin d'una previsió del planejament general i Ordenances i reglaments municipals de rellevància ciutadana especial. Resta exceptuat, d'acord amb el mateix article punt 1 lletra d) , de la necessitat d'impulsar de manera preceptiva el procés participatiu, quan es tracti de modificacions puntuals d'ordenances i reglaments.

Tanmateix i d'acord amb allò establert a l'article 133 de la LPACAP amb l'objectiu de millorar la participació de la ciutadania en el procediment d'elaboració de normes, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte d'ordenança, es duu a terme una consulta pública, a través del portal web de l'Ajuntament de Barcelona, amb l'objectiu de recollir l'opinió de la ciutadania i organitzacions més representatives potencialment afectades per la futura norma, sobre:

- a) Antecedents,
- b) Problemes que es volen solucionar amb la iniciativa,
- c) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació,
- d) Els objectius de la norma i
- e) Les possibles solucions alternatives regulatòries o no regulatòries.

Cal dir que en el cas que ara ens ocupa, no ha resultat procedent el donar compliment a aquest tràmit atès que, la modificació de l'Ordenança prové d'un procés d'iniciativa ciutadana que s'ha dut a terme de conformitat amb els requisits establerts en el Reglament de Participació.

En efecte, l'abans referit precepte 133 estableix l'obligació de sotmetre el projectes normatius a una consulta pública prèvia amb els efectes de participació dels ciutadans en els procediments d'elaboració de normes. En el cas que ara ens ocupa, la proposta normativa presentada per la Plataforma Zoo XXI, ha estat impulsada per una iniciativa ciutadana i un cop aconseguits els requisits exigits a aquest tipus d'iniciatives pel Reglament de Participació Ciutadana, ***l'Ajuntament de Barcelona té obligació d'ordenar-ne la tramitació (article 18.1.e), de manera que no procedeix el tràmit de consulta prèvia previst a la LPACAP.***

En aquest context però cal dir que adquireix rellevància el tràmit d'informació i audiència als interessats previst a l'article 49 de la Llei 7/1985, de 2 de abril, reguladora de las Bases del Règim Local, en concordança amb els articles 52.2d i 178 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, als que s'ha fet referència en l'apartat relatiu al procediment. I en els mateixos termes, l'apartat 153 de les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals* relatiu a la informació pública i a l'audiència.

Tanmateix, cal dir que de conformitat amb l'article 10 (d) de la Llei 19/2014, de 29 de desembre, de Transparència, accés a la informació i bon govern (DOGC 31/12/2014) relatiu a la Transparència en les decisions i actuacions de rellevància jurídica s'ha de publicar en el portal de transparència: *"Les memòries i els documents justificatius de la tramitació dels projectes o avantprojectes normatius, els diversos textos de les disposicions i la relació i valoració dels documents originats pels procediments d'informació pública i participació ciutadana i per la intervenció dels grups d'interès, si escau dels projectes normatius tramitats a l'Ajuntament de Barcelona."*

En els mateixos termes es pronuncia l'apartat 141 de les *Directrius per a l'elaboració de les normes municipals*, relatiu a la participació ciutadana en l'elaboració de les normes municipals, en compliment dels principis de govern obert abans referits, cal publicar a la seu electrònica o al web municipal la versió inicial del projecte normatiu i la documentació que l'acompanya, juntament amb l'estat de la tramitació, a l'efecte que les persones puguin trametre llurs propostes i suggeriments abans del tràmit d'audiència i d'informació pública.

Tanmateix, l'apartat 147 relatiu a la garantia de la publicitat activa, disposa que a partir del 2016, en compliment de les obligacions de transparència, han de ser objecte de publicació a la seu electrònica o al web municipal el projecte normatiu en les seves diverses versions, les memòries, els informes i si s'escau, la valoració de les contribucions fetes amb ocasió de la participació ciutadana.

En aquest sentit cal dir que, a banda de dur a terme la publicació de tota aquesta documentació al portal de transparència de l'Ajuntament de Barcelona, notificarà l'acord d'aprovació inicial de forma expressa també als membres del Consell municipal de Convivència, Defensa i Protecció dels Animals.

12. Proposta de redacció de Text Articulat de la modificació de l'ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals

Exposició de motius

La Plataforma ZOOXXI va impulsar la Iniciativa Ciutadana de modificació de l'ordenança sobre la protecció, la tinença i la venda d'animals, una proposta tècnica i política per a la reconversió del Parc Zoològic de Barcelona.

L'ètica i la ciència actuals presenten els animals com a éssers mereixedors de respecte, dotats de sensibilitat física i psíquica, de capacitats cognitives i emocionals i de diferents formes de consciència. Aquest nous coneixements i una nova sensibilitat ciutadana, amb una visió de defensa i protecció dels animals i de la natura, es tradueixen en el present text articulat, amb un canvi de paradigma del parc zoològic que transcendeix la seva definició i funcions.

Malgrat un discurs que intenta adaptar-se als temps, els zoos d'avui encara mantenen aquesta visió colonial sobre la natura, amb la mercantilització de la vida de milions d'animals que neixen, es reproduïxen, s'intercanvien i moren captius a zoos d'arreu del món. Per tant, el primer pas per al canvi de model comporta el reconeixement explícit de que els zoos són un error històric, els animals les seves víctimes i que cal una reparació.

Les necessitats de protecció actuals de les espècies silvestres, i de la biodiversitat en el seu conjunt, no passen per la conservació tradicional realitzada als zoos durant les darreres dècades, doncs s'ha mostrat poc útil en els seus objectius i contrària a la ciència actual en les seves pràctiques.

L'objectiu principal del nou model de parc zoològic de Barcelona és el de convertir-lo en una institució científica i acadèmica multidisciplinària, amb la finalitat de protegir i defensar els animals individuals i de preservar les espècies, la biodiversitat i els ecosistemes, en un context de canvi climàtic i augment de la pressió humana sobre l'entorn natural. Per a tal fi, resulta imprescindible l'establiment d'aliances amb totes les institucions i col·lectius implicats: governamentals, administratives, acadèmiques i la societat civil. Aquest model de protecció i defensa es proposa sota la perspectiva de la conservació compassiva, corrent acadèmica internacional i transdisciplinària, que adopta els següents principis bàsics: primer, no fer mal; els individus importen; valorar tota vida silvestre; coexistència pacífica amb la vida silvestre.

És prioritari que els programes de conservació compassiva i la investigació es realitzin in situ, als hàbitats naturals, mitjançant l'establiment d'estratègies ambientals, polítiques i socials per tal de garantir la supervivència de les espècies, la protecció dels animals individuals i la coexistència pacífica amb els humans. Amb aquest objectiu, la reproducció d'animals al parc zoològic hauria de restar prohibida, a excepció d'aquelles espècies en perill d'extinció que disposin d'un programa de conservació in situ o de conservació ex situ amb reintroducció dels individus d'efectivitat demostrable i quantificable.

Les noves tecnologies esdevenen una eina fonamental en el nou model, doncs són les encarregades de mostrar a l'usuari i usaria del zoo, a través d'experiències multimèdia interactives, empàtiques i vivencials, la realitat que esdevé a les poblacions animals als seus hàbitats, quins problemes els afecten i com es desenvolupa el programa de conservació realitzat pel parc zoològic. D'aquesta manera es propicia l'adquisició de nous hàbits per part de la ciutadania, respectuosos i compromesos amb la protecció de la biodiversitat. A més, aquesta nova eina esdevé també instrument científic, permetent adquirir i compartir informació, treballs i investigacions dels programes de conservació.

El model educatiu del parc zoològic presenta, mitjançant el desenvolupament de l'empatia cap els animals a través de la biofilia, els següents objectius principals: la consideració i el respecte dels animals com a individus, el coneixement de les espècies i el desenvolupament de la consciència ambiental per a la protecció de la biodiversitat. Experiències educatives en l'àmbit escolar basades en l'empatia cap els animals han demostrat, a més, ser afavoridores de conductes prosocials i de cultura de pau.

Aquest nou model reconeix explícitament que el patiment dels animals és inherent a la seva captivitat, ja que equival a la impossibilitat de desenvolupar conductes naturals. En conseqüència, tots aquells individus que compleixin amb els requisits necessaris, establerts a través de protocols científics, veterinaris, polítics i econòmics estrictes i solvents, seran traslladats a altres espais com hàbitats originaris, santuaris, refugis, reserves o equivalents on es trobin en condicions similars a les del seu entorn natural i els assegurin una qualitat de vida superior. Tanmateix, cal garantir les màximes condicions de benestar a aquells animals que no puguin ser traslladats, amb una millora progressiva de les instal·lacions i recintes.

La potenciació d'una xarxa internacional amb aquest model de reconversió, on cada zoo de la xarxa realitzi programes de conservació compassiva en un entorn natural, ha de

permetre l'intercanvi dels continguts multimèdia i del coneixement científic generat a cada programa de conservació. D'aquesta manera s'estimula l'augment del nombre d'hàbitats naturals protegits, dels continguts als que poden accedir els i les visitants del zoo i del coneixement científic per a la conservació de la biodiversitat, revertint en l'educació ciutadana i en la protecció dels animals i dels hàbitats.

Aquest nou model és un pas més que realitza Barcelona, ciutat exemplar per la seva evolució constant en la defensa dels drets dels animals i en la protecció de la biodiversitat, tal i com reflecteixen les seves ordenances i declaracions institucionals al respecte.

La seva implantació tindrà especial cura en una capacitat i formació adient dels professionals que treballen al zoo, els quals veuen garantides les seves condicions contractuals i laborals.

La gestió actual del parc zoològic correspon a Barcelona de Serveis Municipals (B:SM). A través del model de reconversió proposat, el parc zoològic esdevé una institució cabdal i pionera en els àmbits de l'educació mediambiental, la conservació de la biodiversitat i la protecció dels animals. Per a tal fi, és prioritari que el zoo deixi de gestionar-se a través d'una societat mercantil i recuperi la gestió pública municipal. D'aquesta manera, el zoo no serà un centre d'exhibició d'animals i d'explotació de la seva col·lecció zoològica i esdevindrà un servei públic de protecció ambiental i dels animals. Es considera, per tant, que cal apostar per una remunicipalització del zoo amb participació ciutadana i transparència.

La modificació d'aquesta Ordenança, per a establir un nou model de gestió del parc zoològic de Barcelona, comporta la introducció d'un nou Capítol IV al Títol II destinat a establir la regulació del Parc Zoològic de Barcelona. Aquest Capítol IV conté un total de tres articles (el 33 bis, ter i quàter) destinats a establir els objectius i els mitjans del parc zoològic, a regular la incorporació d'animals, la prohibició de l'eutanàsia de gestió, així com els requisits del recinte i de les instal·lacions. També incorpora 4 disposicions addicionals que regulen l'atorgament de beques i ajuts, el foment d'una xarxa internacional d'associacions de zoos i aquaris segons el nou model de reconversió, la creació d'una xarxa de voluntariat i l'aprovació de les directrius per a la paralització de la cria en captivitat, així com una disposició transitòria primera respecte de l'operativitat del zoo com a centre de rescat, recuperació i reubicació i una disposició transitòria segona

respecte la remunicipalització del parc zoològic. La disposició final estableix la seva entrada en vigor.

CAPÍTOL IV Parc zoològic de Barcelona

33 bis. Objectius i mitjans

1. El parc zoològic de Barcelona es redefineix mitjançant un nou model, els objectius del qual són els següents:

a) Actuar com a centre de rescat, recuperació i reubicació, o d'acollida si la reubicació no és possible, d'animals pertanyents a la fauna silvestre maltractats, ferits, decomissats o trobats.

b) Protegir la biodiversitat mitjançant l'establiment de programes de conservació compassiva i d'investigació in situ (hàbitats originaris), desenvolupant una ètica aplicada de la conservació per a la protecció efectiva dels hàbitats naturals, de les espècies i dels animals que hi viuen.

c) Establir un model educatiu que presenti, mitjançant el desenvolupament de l'empatia cap als animals a través de la biofília, els següents eixos: la consideració i el respecte dels animals com a individus, el coneixement de les espècies, el desenvolupament de la consciència ambiental per a la protecció de la biodiversitat i l'elaboració de programes afavoridors de conductes pro socials i de cultura de pau.

d) Actuar com a pol acadèmic per al desenvolupament de la investigació en els àmbits científic, tecnològic, medi ambiental i ètic, amb l'establiment de col·laboracions multidisciplinàries, nacionals i internacionals amb entorns universitaris, entitats governamentals i societat civil, sota criteris de conservació compassiva, on la tecnologia esdevé eina primordial en els programes de conservació, d'investigació i d'educació.

2. En la consecució d'aquests objectius, esdevé prioritari mostrar a la societat els plans de conservació in situ duts a terme pel parc. Per a tal fi, s'utilitzaran noves tecnologies i s'elaboraran materials multimèdia, eines principals per donar al visitant una experiència interactiva, empàtica i vivencial dels animals a la natura. Aquest material ha d'ensenyar tant les amenaces a les que s'enfronten els animals per la pressió humana, inclosa el canvi climàtic, com el projecte de conservació compassiva desenvolupat pel parc. Aquest

material s'haurà d'utilitzar amb una doble finalitat: educativa, fomentant l'adquisició de nous hàbits entre la ciutadania, basats en el respecte i el compromís amb la protecció dels animals i de la biodiversitat en el seu conjunt; i científica, doncs cada producte multimèdia anirà associat a una investigació i projecte de conservació compassiva a un hàbitat natural.

3. Els animals que estiguin en situació òptima de ser reubicats seran derivats a hàbitats originaris, santuaris, refugis i reserves, o equivalents, on es trobin en condicions que presentin més similituds amb les de la seva espècie en estat natural i els garanteixin una qualitat de vida superior. Els trasllats es determinaran mitjançant l'elaboració de protocols amb criteris solvents. Amb aquesta finalitat, tots els individus del zoo de Barcelona seran avaluats a través d'un primer programa, establert amb criteris científics i veterinaris. Un cop determinat que un animal pot ser traslladat s'aplicarà un segon programa, de caràcter logístic, administratiu, institucional i econòmic, que cercarà espais adequats per l'animal i els recursos econòmics per realitzar el trasllat.

Article 33 ter. Incorporació d'animals i prohibició de l'eutanàsia de gestió

1. El Parc només pot incorporar animals provinents de decomisos o quan l'objectiu sigui la seva assistència, recuperació i reubicació o acollida. Només es justificarà l'intercanvi d'animals amb altres zoos o institucions quan els animals formin part d'un projecte de conservació amb la seva reintroducció a l'hàbitat natural d'efectivitat demostrable.

2. Resta prohibida la cria o la reproducció en captivitat, excepte que es compleixin alhora els dos requeriments següents:

a) Es tracta d'espècies en perill d'extinció o d'especial protecció legal per pertànyer a la fauna autòctona.

b) La seva cria forma part d'un projecte de conservació amb la seva reintroducció a l'hàbitat natural, d'efectivitat demostrable.

3. Únicament es posarà fi a la vida d'un animal de forma intencionada, mitjançant eutanàsia, entesa com a intervenció deliberada amb la intenció expressa de posar fi a una vida per alleugerir el patiment davant un problema de salut incurable de l'individu i per evitar un patiment intractable. Queda abolida la pràctica del "culling" o eutanàsia de gestió.

Article 33 quàter. Requisits dels recintes i instal·lacions

1. Els recintes i les instal·lacions del parc zoològic s'adequaran progressivament per garantir les mesures de sanitat, de benestar animal i de seguretat més avançades, prioritzant els interessos de l'animal en detriment de la seva exhibició.
2. El parc zoològic ha de comptar amb un espai destinat a fomentar l'adopció d'animals de companyia abandonats i l'acollida i adopció d'animals exòtics de companyia abandonats, gestionat a través d'un programa de voluntariat elaborat conjuntament amb els òrgans competents.
3. Els espectacles, exhibicions o presentacions amb animals queden prohibits.

Disposició addicional 1a. Atorgament de beques i ajuts

S'atorgaran beques i ajuts en àmbits disciplinaris orientats al desenvolupament de programes de conservació compassiva i d'investigació in situ, que incloguin la generació de continguts multimèdia basats en noves tecnologies, d'acord amb els paràgrafs primer i segon de l'article 33.bis.

Disposició addicional 2a. Xarxa internacional d'associacions de zoos i aquaris

El parc zoològic de Barcelona actuarà amb autonomia i independència de les directrius i protocols de les associacions de zoos i aquaris nacionals i internacionals de les que forma part. El parc zoològic promourà la creació d'una xarxa internacional, amb seu a Barcelona, amb l'enfocament estratègic de reconversió basat en el nou model establert al Capítol IV del Títol II de la present Ordenança. Aquesta xarxa serà coordinada per un representant de la Plataforma ZOOXXI.

Disposició addicional 3a. Xarxa de voluntariat

En el termini de sis mesos a partir de l'entrada en vigor del Capítol IV del Títol II, es crearà la Xarxa de Voluntariat del parc zoològic amb la finalitat de mostrar i socialitzar el nou model de zoo.

Disposició addicional 4a. Directrius per a la paralització de la cria en captivitat

En el termini de dotze mesos a partir de l'entrada en vigor del Capítol IV del Títol II, s'aprovaran les Directrius per a l'acompliment de la paralització de la cria en captivitat, per acomplir allò disposat al segon paràgraf de l'article 33 ter de la present Ordenança.

Disposicions transitòries

Disposició transitòria 1a. Operativitat com a centre de rescat, recuperació i reubicació

El parc serà completament operatiu com a centre de rescat, recuperació i reubicació o acollida d'animals, segons el primer paràgraf de l'article 33 bis de la present Ordenança, en un termini de dos anys.

Disposició transitòria 2a. Remunicipalització del parc zoològic de Barcelona

L'Ajuntament recuperarà la direcció i la gestió pública del parc zoològic de Barcelona, amb participació ciutadana i transparència, dins el termini d'un any.

Disposició final única. Entrada en vigor

La present modificació entra en vigor l'endemà de la publicació en el Butlletí oficial de la província.

Comissionat d'Ecologia

Barcelona, 20 de desembre de 2018